

Publique Vd. sus avisos en el único semanario lituano independiente en la República Argentina

Argentinos Lituvių

BALSAS

Dirección postal: Casilla de Correo 303 Buenos Aires

Redacción y Adm.

c. Suárez 1182

BUENOS AIRES

Argentinos Lituvių

BALSAS

Prenumerata:
 Argentinoje metams 4 pesai, pusei metų 2 p.; užsieny metams 2 doleriai.
 Redakcijos ir Administracijos adresas:
Argentinos Lituvių BALSAS
 Casilla de Correo 303 Buenos Aires
 Asmeniais reikalais kreiptis.
 c. Suárez 1182 Buenos Aires Argentina

D-jos "LIETUVA" ORGANAS

Nepartinis Darbo Žmonių Savaitraštis

Redaguoja Redakcinė Komisija

Leidžia

D-ja "LIETUVA"

SEMANARIO LITUANO INDEPENDIENTE. — ORGANO DE LA SOCIEDAD CULTURAL LITUANA "LIETUVA"

IV M.

BALANDIS - ABRIL 10 d. 1932 m. — IŠEINA KAS SAVAITĖ.

Nr. 90

UŽPUOLĖ PREKIŲ TRAUKINIŲ

Berlynas. Lodžės mieste (Lenkijoje) 500 bedarbių užpuolė prekių traukinių pasisavino vežamas jame anglis, apsigynimui nuo šalčio.

LENKIJOS BEDARBIŲ LAIMĖ JIMAI.

Varsuva. Matant didelį bedarbių bruzdėjimą, prezidentas pasirašė dekretą draudžiant išmesti iš buto bedarbius dėl nesumokėtos nuomos.

Tai yra gana didelis darbininkų laimėjimas — po to bus ir kiti.

O čia? Miestai tuštėja, kas antrame name prikalta iškaba "sealquila" (išsinuomoja), o bedarbiai turi riogstoti po atviru dangum. Kodėl? Užtad, kad čia darbininkai neorganizuoti ir neturi nė vieno savo atstovo kongrese.

ATLEIDŽIA DARBININKUS.

Viena (Austrija). Atleido nuo darbo 2.000 darbininkų ir tarnautojų iš valstybinių geležinkelių.

PAKEITĖ NETIKUSIUS VALDININKUS.

Maskva. Centralinės valdžios parodymu areštuoti ir įkalinti 34 didelių kolektyvų ūkių direktoriai už netikusį jiems pavestų pareigų pildymą. Per paskutinius du mėnesius pakeista valstybei nuostolius bus smarkiai nubausti.

Dėl panašių valdininkų apsileidimų miestai gaudavo tik 69 nuosimčių jiems skirtų produktų, kas žymiai pabrangino pragyvenimą.

TIK TRYS KANDIDATAI.

Berlynas. Į pakartotinus Vokietijos respublikos prezidento rinkimus išstatyti tik trys kandidatai: Hindenburgas, - dabartinis prezidentas, Hitleris - fašistų vadas ir Thaelmanas - komunistų vadas (bolševikų programos šalininkas). Ketvirtas Winter - kraštutinis komunistas (marksistas) atsisakė nuo kandidatūros.

KRIZIO PASEKMĖS.

Roma. Dėl pasaulinio krizio labai kenčia Italijos laivininkystė. Iki kovo pirmos dienos sustabdė savo veikimą net 310 laivų, 581.600 tonų talpumo. O per kovo m. dar sustojo 21 laivas, 11.000 tonų

POLITINĖ APŽVALGA

Japonų — kinų karas primigti naujai aprimo. Tas ramumas nieko gero nežada. Kaip japonai, taip kinai, negalėdami susitaikinti, stiprina frontą naujai blinduotais apkasais. Rusai, apsaugojimui savo rubežių tolimuose rytuose, sutraukė milžiniškas jėgas, karo medžiaga ir produktais užvertė sandelius. Skersakiai japonai, pamatę, kad tai ne 1905 metų Nikalojaus tarmija, tuojuo pradėjo kalbėti taikiu balsu ir pasižadėjo išpildyti rusų reikalavimą sutvarkyti baltagvardiečių klausimą.

Mums atrodo sunki kinų abėcėlė, bet nelengviau suprasti jų politiką. Kol japonai muše kinų "banditus" tai kinai nesuuntė re guliarės kariuomenės jiems ginti.

Kodėl? Mat tie "banditai" ne kas kita kaip revoliucionierių kariuomenė, kuri nori nušluoti ir nuvalyti Kiniją ne tik nuo svetimtaučių imperialistų šeimininkavimo, bet kartu ir nuo savųjų tar naujančių užsienio imperialistams parduodant savo brolius. Todėl patsidavė kinų valdžia ne tik tylėjo, bet dar reikė japonams simpatijų, kuomet šie tuos "banditus", kovotojus už laisvę, tūkstančiais žudė. O imperialistinio pasaulio neva tai protestas prieš tas skerdynes yra ne kas kita kaip tik judosiškas farsas.

Tiesa, Shanghaije japonai rado smarkų kinų pasipriešinimą, bet neilgam. Kai kurie kinų generolai tuojuo susitaikė su japonais ir atitraukė savo kariuomenę. Užgrobtą Mandžūriją japonai pasodino diktatoriaus teisėmis, buvusį Kinijos imperatorių ir pagalios patys nepripažįsta tos monarchijos.

Lenkijos finansų ministeris išleido dekretą, kuriuo pakeliami maito mokesniai iki 200 nuosimčių įvežamiems produktams ir išdirbiniams tų valstybių su kuriomis nesudaryta prekybos sutartis. Šis dekretas daugiausia palies Vokietiją nuo ko gali pablogėti ir taip jau blogi tų dviejų valstybių santykiai.

Nepasisekus sudaryti nepuolimo sutartį, tarp

PAKEITĖ MIRTIES BAUSMĘ.

Nairobi (Indija). Generalinis gubernatorius pakeitė mirties bausmę kalėjimu nuo 3 metų iki 3 mėnesių, 60 asmenų tautelės "Wakamabe", kurie pagaliais užmuše vieną senutę - būrininkę. Tokį užmušimą pateisina tos tautelės paprotys.

TAUTŲ SAJUNGA: Nustok gi kartą kankinę tuos vargšus kinus. JAPONAS: Juk aš tik ginuos.

Rusijos ir Rumunijos, tų dviejų valstybių santykiai dar labiau pablogėjo, ypač kuomet sovietų pasienių sargyba nušovė apie 100 Rumunijos piliečių, mėginusių nelegaliai praeiti rubežių.

Artėjant antriems Vokietijos prezidento rinkimams, kad sudarius Hindenburgui stipresnę akciją, valstybės ekonominė taryba paskelbė savo darbų projektą, kuriuo numatoma suteikti darbą virš pusei milijono bedarbių vieniems metams. Šių darbų planas įeina: geležinkelių modernizavimas ir taisymas, patobulinimas telefonų ir telegrafų susisiekimo, statymas didelių tvenkinių, miškų sodinimas, nugriovimas istisų milijonų prieš karą statytų namų ir jų vieton naujų statymas.

Tas viskas puiku, o pinigai? Jei būtų pinigų tai ir be tarybos planų darbų rastūsi.

Prisilaikant valstybės užsibrėžto ekonominio plano Argentinos vyriausybė nutarė 20 birželio paliuosuoti iš kariuomenės 3.000 naujokų užbaigusį apmokymo kursą. Be to, paliuosuota 50 policijos komisarių ir subkomisarių ir 545 policijantai įvairiose respublikos dalyse.

Užsienių reikalų ministerija numato panaikinti kai kurias tarnybas, ne visai pateisinančias savo egzistavimą. Taipogi panaikins 16 konsulatų. Jų tarpe gal ir Kaune.

ISMESTA Į GATVĘ 75.000 ANGLIAKASIŲ.

New York. Pirmo balandžio uždarė anglių kasyklas Illinois, Indiana, Ohio ir West Virginia. Uždarymo priežastis - darbininkų protestas prieš algų sumažinimą. Tokiu būdu dar 75.000 padidėjo bedarbių armija.

STATYS TRIS MILŽNISKAS ELEKTROS STOTIS.

Maskva. Sovietų vyriausybė davė parėdymą, tuojuos pradėti statybą trijų hidro - elektros stotčių ant Volgos upės krantų, prie Nižni - Novgorod'o ir Ivan - Voznesensk'o. Visų stotčių galingumas sieks viena milijoną kilovatu arba 1.360.000 arklinų jėgų.

MOKYTOJŲ STREIKAI.

La Paz (Bolivija). Valstybinių mokyklų mokytojai nutarė paskelbti š. m. 4 d. streiką. Streiko paskelbimo priežastis - neįmokėtos algos už 5 - 7 mėnesius.

PRATĖSĖ KARO STOVĮ.

Asunciona (Paraguajus). Paskelbtas dekretas pratęsimui karo stovio iki 31 liepos. Karo stovis naudojamas kaipo ginklas prieš augantį komunizmą toje respublikoje.

RENGIASI ATMISTI UŽPUOLIMUS.

Maskva. Aviacijos ir chemijos sąjungos valdyba išleido atsišaukimą į Sovietų darbininkus, ragindama pasirošti kovai nurodant augantį karo galimumą prieš Rusiją. "Norime gyventi taikoje ir ne vieno nepulsime, bet užpuolus mus, apsiginti mokėsime" - sako atsišaukime.

KALNŲ EKSPLOTACIJA RUSIJOJE.

Berlynas. Sovietų vyriausybė projektuoja įtraukti į antrą penkmetinį planą Baikalo (Sibire) kalnų eksploataciją. Minėti kalnai sa vykoje ir vario klodais yra patys turtingiausi visame pasaulyje. Kasyklų įrengimas kainuos 250 milijonų dolerių ir pavestas Š. Amerikos inžinieriui John Knight Koldor'ui.

SURADO NAUJĄ BŪDĄ VĖŽIUI GDYTI.

Londonas. Garsusis anatomijos profesorius Arthur Keith praneša, kad vienas nežinomas jaunuolis, slaptai įsitaisęs Chirurgijos Kolegijos pastogėje, tyrinėjo vėžio ligą ir pasekmės gautos gana puslėtinis, nes sulig noro galima sulaukyti arba pagreitinti ligos plėtojimąsi. Kol kas, bandymai daromi tiktaisi su gyvuliais.

ŠEŠTADIENĮ Š. M. BALANDŽIO 16 DIENĄ D-JA "LIETUVA" RENGIA DIDELĮ VAKARĄ Salione „SOKOL“ Calle San Juan 782 Bus suvaidinta "Šeimos Laimė". Po vaidinimo šokiai iki 4 v. ryto. ĮEJIMAS 1 PESAS.

ARGENTINOS FINANSINIO STOVIO BRUOŽAI

Argentinos vyriausybė patiekė Kongresui š. metų valstybės pajamų ir išlaidų sąmatą. Pajamos numatomos 861.878.082,21 pesų; išlaidos 819.608.158,91 pesų reiškia lieka ekonomijos 42.269.923,31 pesų, iš kurių 35.000.000 skirtumo tarp faktinio užsienio pirkimo kainos ir nustatytos vyriausybės atsiskaitant su užsienio. (Vyriausybė nustatė dolerių kainą 3,88 pesų, o faktiniai sulig biržos svyravimų dažnai persoka per 4 pesus. Tą skirtumą ir turi vyriausybė padengti sulaikymui peso vertės kritimo).

Tiek buvo šauksmo iš patrijų pusės, daryti ekonomiją visais galimais būdais. Argentinos "patrijotai", kaip ir visam pasauliui yra didžiausi išdo mylėtojai, save nenorėdami perdaug nuskriausti, darė ekonomijas sąskaiton "ne patrijų", t. y. tų žmonių, kurių per trumpi negali pasiekti valstybės išdą. Kur ir kiek galėdami mažino dabinių ir tarnautojų skaičių, o likusiems algas apkapojo. Palyginant su pereinamais metais, tokiu būdu, padarė 27 milijonus pesų ekonomijos, t. y. 3 nušimčiai visos sąmatos sumos. Tai bent ekonomija tokiais križio laikais!

Valstybės sąskaita, kaip praneša vyriausybė savo memorandume kongresui, yra didžiausioji netvarkoj ir negali patiekti tikrų davinių, o patiekia tik apytik-

rius. Iš apytikrių davinių matom, kad neišmokėtų algų yra 118 milijonų, neapmokėtų pirkimo sąskaitų, sutarčių 250 milijonų; vidaus ir užsienio skolų nuo 1.300 iki 1.400 milijonų pesų. Jei tai yra sumos tik apytikrės, tai verčia manyti, kad faktinės dar kur kas didesnės.

Padengimui neatidėliojamų skolų, ypač 118 ir 250 milijonų pesų, buvo manyta padaryti pinigų infliacija t. y. atspausdinti 500 milijonus popierinių pesų be aukso garantijos, kas savaime būtų sumažinę jau ir taip žemą peso vertę. Spauda pakėlė didelę audrą ir nuo to projekto teko atsisakyti. Dabar yra antras projektas — padaryti "patriotišką paskolą" išleidžiant paskolos bonus. Projekte numatyta, kad tuos bonus galima bus pakeisti Emisijos Kasoj (Caja de Conversion) į popierinius pinigus. Galų gale išeina tas pat, kaip ir atspausdinti 500 milijonus pesų be aukso garantijos, nes sunku pasitikėti patriotiškumu. Vieną dieną nupirks paskolos boną, o kitą dieną gal neį kasą iškeisti pinigais; iš kasos išplauks 500 milijonai auksu padengtų pesų, o jų vietoj paliks bevertę popierių krūva.

Sunku tikėti, kad nuo tokios operacijos pagytų ligonis finansas.

Pasikalbėjimas su buvusiu E. G. K. administr. p. Dambrovu.

Norėdami sužinoti kodėl paliosavo iš vietos buvusį Lietuvį Emigrantų Globos Komiteto administratorių p. Dambrovą, apsilankė pas jį "A. L. Balso" korespondentas pasiteirauti šiuo klausimu:

— Ar galima būtų sužinoti kodėl Tamsta paliosavo?

— Tikros priežasties aš pats nežinau, bet manau už tai, kad visiems lietuviams tarnavau vienodai, neduodavau pirmenybės "kaimiečiams" nė "švyturiečiams" prieš kitus. Man visi lietuviai buvo lygūs.

— Ar tamstai buvo įsakyta duoti pirmenybę vieniems ar kitiems?

— Taip, liepdavo duoti geresnias vietas ir greičiau tiems, kurie užsiprenumeruoja "Švyturį" arba įstoja į katalikų bendruomenę. Bet man, tautiškai nusistatę žmogui, sąžinė neleido taip daryti.

— O dabar kaip eina darbo biuras?

— Dabar darbo biuro, galima sakyti, kaip ir nė: nes biuro vedėjas naudojamas visokiems katalikų bendruomenės ir "švyturio" reikalams. Juridinio patarnavimo dabar visai nėra, todėl kad kol kas nėra tam tinkamo žmogaus. Kartais piliečiai kreipiasi privatiškai į mane.

— Na, kas link kalbų, kad p. Gaučys naudojės pašalpos skirtus pinigus privatiems reikalams, ar tas tiesa ir ar yra vedamos pašalpos knygos?

— Kaip p. Gaučys tuos pinigus naudoja tik iš pats žino, nes iš

knygų nieko suprasti negalima. Knygose neregistruojama nei gavusiojo pašalpa paso numeris, nei reikalaujama kvitų su interesanto parašais; na, o taip Jonų, Petrių ir kitokių galima prieregistruoti pilną knygą, nors niekam neduodant pašalpos.

— Kokiu būdu Tamsta pateikė į Globos Komitetą

— Buvau pakviestas p. Gaučio iš Cordobos, kur turėjau nuolatinį darbą. Spręsdamas iš aprašymų "Š", kad organizuojamas rimtas darbas ir nusimanydamas galėsią būti naudingas savo tautiečiams, sutikau. Tik atvykęs pamaciau, kad "Š." apie viską buvo rašoma 90% neteisybės. Į senąją vietą grįžti nebegalėjau ir turėjau pasilikti. Po kiek laiko numušė per pus algą o vėliau ir visai paliosavo. Lig šiol ieškoju darbo ir tebegyvenau Lietuvių Namuose iš kurių liekvieną dieną grąšino išmesti su policija.

PROTESTAS PRIEŠ MOKESNIUS ISPANIJOJ.

Madrydas. Kasdien didėja protestai prieš mokesnius. Daugelio miestų teatrai užsitarė ir jų streikai tebesitęsia.

POLICIJA VIETON ANGELO SARGO.

Santiago (Čile). Nežinomi asmens dienos metu gatvėje apiplėšė Rancaguos vyskupą Lira Infante. Vyskupas pasiuntė archyviskūpui telegramą, prašydamas išrūpinti kunigams garantijų. Jau patys netiki į angelus sargus, o šaukiausi policijos.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Prisikolino ir pabėgo į užsienį.

Inž. Jakimavičius, plačiai žinomas visuose sluoksniuose, paskutiniu laiku vikriomis vekselių kombinacijomis išgavo apie kelias dešimt tūkstančių litų ir išdūmė į užsienį. Nukentėjusių tarpe yra keletas aukštų asmenų.

Nubaudė už komunistų literatūrą.

Kauno apygardos teismas nubaudė po 4 metus sun. darbų kalėjimo už komunistinės literatūros laikymą ir platinimą St. Zubri, E. Veištreiberį ir Pr. Račkauską.

Girvininkas pakartas,

tarnaitė sudegė

Kovo 9 dieną Maldutiškių vien. 2 kilometr. nuo Zarasų, tame name, kuriame gyveno girvininkas Maželis kilo gaisras. Bet kaip tik tuo metu pas girvininką Maželį buvo atėję darbininkai malkų pjaustyti. Pamatę degant namą — darbininkai metėsi į namą, norėdami ką išgelbėti. Pradaro Maželio gryčios duris — randa prie durų Maželį kabantį, pakartą. Jie nupiovė greit šalikutį, kuriuo Maželis buvo pakartas ir jo lavoną išnešė lauk. O namas tuo tarpu visai sudegė.

Ugniai užgesus iš pelenų buvo ištraukti Maželio tarnaitės kaulai.

Paaikėjo, kad tarnaitė buvo supiaustyta į 3 dalis; iš pelenų ištraukta labai sudegus. Tarnaitė turėjo 17 metų amžiaus.

Šis įvykis sukrėtė visą Zarasų apylinkę. Velionis Maželis buvo tylus, paslaptinis ir tikus 27 metų amžiaus žmogus.

Pinigų taip pat negalėjęs daug turėti, taigi sunku įtarti, kad jį būtų kas užpuolęs plėšimo ir pasipelnymo tikslais.

Zarasų apylinkėj jau sukurtą keleta versijų apie Maželio tragediją. Plačiai kalbama, kad paskutiniu metu buvę pastebima,

kad Maželis psichiniai nesveikas buvęs.

Šis bausis įvykis tiriamas nepaprastu stropumu.

Nusinuodijo mergina.

Kovo 18 d. Šiauliuose nusinuodijo, išgėrusi karbolio rūgšties 18 metų amžiaus mergina Stasė Tarasauskaitė, gyv. Šiauliuose, Tilžės gatvė 195 nr. Savižudė po pusvalandžio mirė Jokio raštelio, kuris paaiškintų savižudystės priežastį, nepaliko, bet spėjama, kad nuodijosi dėl nelaimingos meilės.

Sudegė namas ir žmogus.

Kovo mėnesio 3 d., Ožnugario kaime, Balakių valsč., Tauragės apskr. užsidegė namas ir su namu sudegė jame miegojęs Juozas Norgaila.

Girtas pasikorė.

Kovo 2 d. į Tauragę atvažiavo su reikalais pilietis Naubaris Povilas iš Varlaukio kaimo, Skaudvilės vil. Atlikęs pas notarą visokių reikalus, nuėjo su kaimynais bei giminėmis pietauti. Be pietaudami gerokai išsigėrė. Vakarė reikėjo važiuoti traukiniu namo iki Eržvilko stoties. Į stotįėjo su kaimynais, bet pakeliui pasiliko. Priėjęs prie stoties namo matyti norėjo įeiti vidun, bet durys su langais, — nežinia kurios durys. O po langais gili apie du su viršum metrų duobė aptverta pusės metro aukštumo geležiniais groteliais. Matyt, Naubaris langą palaikė durimis ir žengė į duobę. Apsiaustas užkliuvo už geležinio grotelių virbo, pats staiga krito žemyn, galva trenkė į cementinę sieną, parvertė kūlę ir taip stačias pasiliko kyboti. Tas maždaug atsitiko apie 9 val vakaro, o stoties žandaras rado tai pasikorusį apie 12 valandą nakties.

Naubaris paliko žmoną ir du vaiku vieną 7 metų, kitą 9 metų.

Lietuva su Lenkija pasikeis politiniais kalbiniais.

Lietuvos spauda praneša, kad lenkai maną apie vidurį kovo mėnesio daryti konferencijas su lietuviais pasikeisti politiniais kalbiniais. Jei konferencijos atsiektų savo tikslą, lenkai gautų 72 kalinių, kurie sėdi Lietuvos kalėjimuose už įvairius politinius nusikaltimus. Kiek lietuviai gautų tuo tarpu dar nežinia.

"Raudoni Vėjai" Ukmergėje.

Kovo 10 d. krim. polic. suėmė 5 gimnazistus ir vieną praėjusiais metais baigusį gimnaziją.

Suimtieji esą įtarti kaip komunistai ir esą pas juos rasta komunistinės literatūros; be ko kita — šapirografuotas laikraštukas "Raudoni Vėjai".

Laisvamaniai organizuojasi.

Kovo 13 d. Kauno Universiteto rūmų laisvoji auditorijoje įvyko studentų laisvamanių steigiamasis susirinkimas.

Sudegė fabrikas.

Kovo 8 d. Jonišky sudegė Liekutio linų fabrikas. Fabrikas buvo apdraustas valstybinėje apdrausimo įstaigoje, nuostolių neturės. Liko be darbo keliolika tūkstančių jame dirbusių darbininkų.

Darbininkų

judėjimas

Kepyklų darbininkai

rengiasi streikan.

Kaip visi prekybininkai ir pramonininkai, pasinaudodami diktatūros režimu spaudė darbininkus, mažindami uždarbį ir sunkindami darbo sąlygas; taip ir kepyklų savininkai nuo jų neatsiiko. Tat ir nenuostabu, kad šiek tiek atgavus politinių laisvių, darbininkai pradeda kovoti prieš išnaudojimą. Šio mėn. 5 d. salione Auguste įvyko nepaprastai didelis kepyklų darbininkų mitingas, kuriame, apsvačius savo padėtį, nutarta reikalauti kepyklų darbininkams atlyginimo 110 ir 80 pesų mėnesiui, prie to pridėdant 3 pesus maistui į dieną ir vieną dieną savaitėje liuosą. Priimti reikalavimai ir del darbo sutvarkymo. Jei kepyklų savininkai šių pareikalavimų nepatenkins nutarta paskelbti generalinį streiką.

Streikuoja avalinės darbininkai ir tikisi laimėti.

Avalinės dirbtuvių savininkams nepatenkinus darbininkų reikalavimų pakelti atlyginimą ir pagerinti darbo sąlygas; šios pramonės darbininkai, šio mėn. 4 d. išjo streikan. Darbdavių tarpe nėra vienybės ir kai kurie jau nusiėjo darbininkų reikalavimams todėl yra vilties streiką laimėti.

Galimas tramvaječių streikas.

Anglo Argentina tramvajų kompanijos darbininkai reikalauja pakelti atlyginimą ir kitų pagerinimų, bet kompanija pareiškė, kad šiuo laiku jos finansinė padėtis esanti labai sunki ir jokių pagerinimų nebūsią galima daryti. Del šios priežasties galimas tramvaječių streikas, nors kompanija deda pastangas nuo tokio žygio darbininkus sulaikyti.

SAUGUMAS, PIGUMAS, GREITUMAS

yra būtinausi dalykai piniginius reikalavimus.

Rūpinkitės savo interesais

kad jūs neištiktų koks nemalonus netikėtumas.

TAUPOMOJ KKASOJ 5%

su teise atsiimti pinigus kiekvienu laiku.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

į bet kurią jūsų tėvynės vietą už tikrai mažą atlyginimą.

PARDUODAMA LAIVAKORTĖS

pigiausiomis kainomis visų kompanijų laivais.

BANCO HOLLANDES

DE LA AMERICA DEL SUD

Lietuvių Skyrių

BARTOLOME MITRE 234
esq. 25 de Mayo. Buenos Aires.

Bankas atidarytas nuo 8 val. 30 min. ryto iki 7 val. vakaro.

VIDAUS ŽINIOS

Sulaikyti baltųjų vergių pirkkliai
Buenos Aires policija sulaikė septynis "baltųjų vergių" pirklius. Trys iš jų yra užregistruoti kaip "baltųjų vergių" prekybos kompanijos Zvi Migdal nariai. Visi jie yra Lenkijos ir Ukrainos žydai. Laikiniai patalpinti Villa Devoto kalėjimui ir greitai laiku bus išdeportuoti.

Šuvaržytas pinigų siuntimas užsienin.

Užkirtimui biržos spekuliacijai kelio, Argentinos vyriausybė suvaržė pinigų siuntimą užsienin. Privatūs asmens negali siųsti iš karto daugiau kaip 200 pesų, o prekybininkai, už įvežamas prekes laisvai gali siųsti tik iki 1000 pesų, gi virš šios sumos turi prašyti vyriausybės leidimo, pristatant įrodančius dokumentus, kad pinigai tikrai yra siunčiami už įvežtas prekes. Įvedus valdžios kontrolę komercinėms operacijoms su užsieni, faktinai jos palieka beveik monopolizuotos ir todėl bankams yra žymiai ap sunkintas užsienio valiutos įsigijimas. Del šios priežasties daugelis bankų, užsiamančių pinigų per siuntimą į užsienius, priversti imti persiuntimui apribotas sumas.

Reikalauja darbininkų.

Darbo Departamento pranešimu, valdiška darbų agencija reikalauja daug darbininkų geležkeilių darbams ir kukuruzams rinkti. Norintieji vykti į šiuos darbus gali užsirašyti kiekvieną dieną calle Balceare 1036. Kelionė į darbo vietą duodama veltui.

432 policininkai ne savo vietose.

Jaučiant policininkų trūkumą miesto apsaugai, policijos viršininkas kreipėsi į Buenos Aires teisėjus, prašydamas pagreitinti sprendimą tų bylų, kurių kaltininkai policijos dabojami privačiuose savo butuose, ligoninėse, arba kur dabojamos apleistos ir teismų uždarytos prekybos įstaigos. Šiam dabojimui naudojami 432 policininkai, atitraukiant juos nuo savo tiesioginės tarnystės.

Vyną pripažįsta būtino reikalingumo produktu.

Vyno gamintojams reikalaujant vyriausybė išleido dekretą, kuriuo grynus vynes, pagamintas iš šviežių vynuogių ir neturintis savyje kitokių priemaišų, pripažįstamas būtino reikalingumo maisto produktu.

Toks vinas bus paluosuotas nuo alkoholiniams gėrimams privalomų mokesnių.

JERONIMAS KOREIVA

Diplomuotas siuvėjas
gatvė Garibaldi 1319
Telef. 21 - 2984.

LIETUVIŠKA SIUVYKLA IR DAŽYKLA.
P. Talalio.

Atlieka įvairius darbus, vyriškus ir moteriškus. Valo dažus prosavoja ir taiso, specialiai skrybėles ir kostiumus.

Kainos žemos.
Belgrano 357, U. T. 33 - 7634.

Ūkininkams atidėjo paskolų grąžinimą.

Atsižvelgiant į sunkią ūkininkų padėtį, jiems prašant, vyriausybės nutarimu atidedamas iki 1933 m. balandžio 30 d. grąžinimas gautu iš vyriausybės paskolų sėkloms, ir sustabdomos visos bylos, kurios del šių paskolų buvo iškeltos.

Nelaimingas atsitikimas darant šaudymo pratimus.

Antro pėstininkų pulko naujokams darant šaudymo pratimus prie Avenida Luis Maria Campos vienas naujokas per apsirikimą pasiėmė karo šovinius vieton ban

**D U
S A L O M Ė J O S
N Ė R I E S
E I L Ė R A Š Č I A I .**

K A I N U M I R S I U

Kai numirsiu, tik nekaskit,
Tik nevežkit į kapus! —
Į liepsnas skaiščias įmeskit —
Tegu laužas karstu bus! —

Tegu kyla juodi dūmai
Daugaus skiautais mėlynais —
Ir bejausmis mano kūnas
Tepavirsta pelenais!

Dulkes tas paleiskit vėjams,
Laisvės paukščiams ant sparnų —
Tegu neša, tegu sėja
Dainą mano pelenų!

domųjų ir sužeidė tris savo draugus.

Triukšmo kongresas.

Buenos Aires vyksta taip vadinamas triukšmo kongresas, sušauktas miesto organizacijų aptarimui, kaip būtų galima pašalinti per didelį triukšmą miesto gatvėse.

Geras šeimininkavimas.

Valdant kraštą laikinajai Uruburu vyriausybei, padaryta valstybės išdži 1930 m. 357.600.000 o 1931 m. 122.850.000 pesų nuostolio. Spauda tvirtina, kad 1931 m. deficitas buvo žymiai didesnis, tik pakol kas dar negalima galų suvaikyti.

V I E N O J

Nakties bare šoka mergos,
Tokios laibos, tokios tiesios,
Kad gilioj palėpėj vargas,
Tokis juodas, tokis liesas.

Nudažytos lūpos šiepias,
Akys meilė, džiaugsmą žada,
Kad širdis skurdžioj palėpėj
Miršta nuo kančios ir bado.

Et, negaila tuščio juoko!
Tik širdies truputį gaila;
Bet juk sidabru užmoka
Ir už juoką ir už meilę.

Rausvas vynas — kraujas šiltas,
Lankstos mergos - grakščios jau-
O paskui... gal aukštas tiltas
Ir Dunojaus bangos sriaunos.

SKAITYTOJŲ PASTABOS

"Echo Polskie" patronas, kun. Zakrzewski, Bs. As., džiaugiasi kad jo parapijonai yra lietuviai. Ir iš tiesų lenkų bažnyčia yra pilna Lietuvos katalikų. Išsikalbė-

jus su tokiais lietuviais jie aiškina: — Lietuviški kunigai negyvena nė kaip kunigai nė kaip dori žmonės. Tai visi žino. Antras dalykas, lietuviški kunigai viešai

Instituto de Clínica y Cirujia

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų gerklės ir nosies. Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. Gydo kiekvienos ligos specialistas. Peršvietimas rengtenu spinduliais ir determia. Kalba rusiškai ir lietuviškai.

Primu nđo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai: 12, 38, 48, 84.

CHILE 1228 BUENOS AIRES

Direktorius: **Dr. SCHAVELZON**

Gefė kliniko prie ligoninės Muñiz. Už apžiūrėjimą 5 pesai.

Dantų - Klinika "PATRICIOS"

CASEROS 2739 Telef. 61 - 2985
Taisomi dantys pirmos rūšies medžiaga, darbas garantuotas.

Priima pats klinikos savininkas

Dr. W. NIJENSOHN

Kalba rusiškai ir vokiškai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 20

Pirma lietuvių šoferių mokykla

Garantuoju Tamstai

pilną pasisėkimą, nepasiekus gražiniu

pinigus.

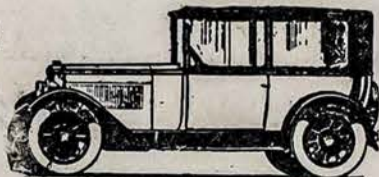
dideli palengvinimai išmokejime. Išmėgink savo gabumus!

E. CORDIER

MŪSŲ ŠOFERIŲ AKADEMIJOJ GEROS SĄLYGOS

VIEYTES 1789 (Pte. Barracas)

U. T. 21 - 0265

gyrėsi savo konsulklerikaliskam organe, kad jie darė žygius policijon. Taipgi gyrėsi, kad tie ir tie lietuviai per jų pasidarbavimą suminti ir būsią deportuoti. Taigi Lietuvos katalikai saugodamiesi savo klebonijos šnipų eina lenkų

Lažnyčion,

DĖMĖSIO! Kas užsiprenumeruos "Argentinos Lietuvių Balsą" iki metų galo už tris pesus, tas gaus dovanų naudingą Argentinos Lietuvių Kalendorių

Dr. Carlos Herzkovich

Diplomuotas Paryžiaus Fakultete.
Plaupčių, Veneros ir kitokių ligų gydymas
SU LIG NAUJAUSIAIS METODAIS

Galima kreiptis ligoninėse "PARIS"

c. PASO 168

nuo 15 — 20 v.

sekmadieniais nuo 9 — 12

c. CASEROS 2739

nuo 13 1/2 — 15 v.

ir nuo 18 — 19

sekmadieniais nuo 9 — 12

Apžiūrėjimas 3 pesai

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydotyjo, kreipkis į

CLINICA MEDICA CANGALLO

KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIAUS

Dr. A. Godel

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLÉNORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos.
SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

"X" Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 21.

Sekmadieniais ir šventomis dienoms nuo 9 iki 12.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

"VILIJA"

DIDZIAUSIA ŠOFERIŲ-MEKANIKŲ MOKYKLA P. AMERIKOJE

KURSAS \$ 75

KURSAS \$ 75

Isteigta 1901 m. Federalės valdžios autorizuota visai Argentinai. Pakeiskite savo užsiemimą, o uždirbsite 100% daugiau prie lengvo ir pastovaus darbo. Mokykla "Vilija" išmokins Jus valdyti ir taisyti visų rūšių automobilius; išmokins autogenišką suliejimo ir visų automobilių reparaciją. Baigęs kursą kiekvienas mokins guana ŠOFERIO DIPLOMA, kad tuoj galėtų pradėti dirbti naujoj srity. Mokinių depozicijoj yra motorinis tekėlas. Kviečiame aplankyti mūsų mokyklą, tas jums nieko nekainuos, o pamatysite motorus pilnoj eigoj. Galima davytiuoti Anglo-Argentino tramvajais nr.: 31, 34, 35, 36, 38, 68 ir 90 ir La Croze nr. 1, 2, 4, 11 ir 12. Omnibusas nr. 35 iš Retiro.

O. ŠMITAS

Obligado 2653-59, Belgrano (aukštuma Cabildo 2700) Bs. As.

ŽINIOS - ŽINELĖS

Iš lietuviškų dirvonių

Publicistas Juozas Pronskus (aklasinatė), buvęs "L. Ž." ir "Klaipėdos Ž." redaktorių narys, redagavęs "Sandarą" ir vedęs Chicago "Naujienu" pirmą puslapį, po 5 metų gyvenimo Amerikoje ir baigimo žurnalistikos skyriaus Northwestern universitete išvyko Lietuvon apsigyventi. Jis yra autorius "Arijonų Prisikėlimo"

Kiek ankščiau apėjo Chicago ir išvyko darbuotis Lietuvos universitetan kitas "Naujienu" redaktorių narys Antanas Lalis, lietuvių - anglų ir anglų - lietuvių žodynų autorius, vertėjas klasiškos literatūros, o taipgi išvertęs "Socializmo Minties Blaivumas"

Šiaurės Amerikoje pereinantis, 1931 m. automobilių katastrofos metu užmušta 34.000 žmonių! Kitais metais taip: 1930 - 33.300; 1929 - 31.215; 1928 - 27.966; 1927 - 25.851. Tai komentuojamos "Naujienu" priduria: "Gal reikėtų šauktis Tautų Sąjungos" pagalbos?"

Del siaučiančios Lenkijos reakcijos ir ekonominio krizės Vilniaus pažangieji lietuviai padarė taiką su klerikalais. Anot "Vilniaus Žodžio", Vilniaus lietuvių komiteto valdybą įeina vicepirmininkais Dr. Alseika ir kun. Kraujalis. Kauno parama iki šiol naudodavosi tik klerikalai su savo "Vilniaus Rytėjumi". Ši taika - laikinas dalykas.

Vokiečių Humanistų partija "Menschheitspartei", turinti centrą Hamburge, kritikuoja Vokie-

rijos militar - fašistus, ruošiančius ūpą ekscesams prieš lietuvius ir Lietuvą. Šios partijos atsisaukimas labai prielankiai sutiktas Lietuvoje ir tose užsienio vltstybėse, kurios palaiko Lietuvos teisę į Klaipėdos kraštą.

Naujas Lietuvos teatras "Žvaigždė" jau pastatė šeštą premjerą - "Velnio Tuzinas".

Nauji Kauno gaspadoriai nesupranta gatves smėliu pabarstyti: šią žiemą nusilaužė kojas keliolika kauniečių, jų tarpe kariuomenės tek. tiekimo skyriaus viršininkas pulkininkas Jaronimas Butkus.

J. Bernoto vadovaujami Lietuvos pavasarininkai pradėjo organizuoti naują sąjungą "Darbas". Del to sujudo Katalikų Veikimo Centras ir pašalino Bernotą iš savo tarpo. "Darbo" kuopelės nors katalikiškos, bet nepripažįsta nė popiežiaus, nė kunigų politikierių "KAKO".

SUSIPAINIOJUSI ŠEIMYNA.

Šiaurės Amerikoje mirė vienas asmuo, tarp kurio popierų rastas toks raštas:

"Aš vedžiau našlę, kuri nuo savo pirmojo vyro turėjo dukterį Mano tėvas, dažnai lankydamas mane, įsimylėjo į mano podukrą ir apsiavedė su ja. Tuo būdu mano tėvas pasidarė man žentas, o mano podukra man močiaka, nes buvo mano tėvo žmona.

Po kiek laiko mano žmona pagimdė sūnų, kuris buvo mano tėvui švogeris ir tuo pat laiku man dėdė, nes buvo mano močiakos

Clínica Medica SARMIENTO

Aptarnaujama specialistais

VENERINĖS LIGOS (606 - 914). Lytinis nusilpimas ir skausmai. Gydymas naujoviškas ir greitas.

GEMOROIDAI GYDOMI, greit be skausmo ir nesu trukdant savo darbo.

ODOS LIGOS. — Egzema, spuogai. Gydoma kombinuotu būdu.

REUMATIZMAS, ASTMA, ŠIRDIES, VIDURIŲ IR KRAUJO LIGOS. — Susirgimai turi būt gydomi GERKLĖ, NOSIS IR AUSYS, ūžimas ausyse, kurtumas, palypai.

MOTERŲ LIGOS. — šlapinimasis ir lyties organai-
ULTRAVIOLETINIAI SPINDULIAI. — Gydymas elektra.

Patarimai \$3.00

Pigūs abonentai.

Sarmiento 895

SARMIENTO 895 Kamp. Suipacha 1 aukšt.

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 22 val.
Sekmadieniais ir šventadieniais nuo 10 iki 12 val.

ANTANAS VENSLOVA

JEI VERSMĖ IŠDŽIUSTA

(Tąsa)

Kiekvienais metais per šventą Oną tai bent būdavo Vinkšnupų triukšmas!

Ne tik visa Vinkšnupio parapija subarbėdavo į Vinkšnupį. Iš anapus toli mėlynuojančių girių iš anapus šilų ir akmenuotų laukų suplaukdavo pėsti, raiti ir važiuoti.

Devyni kunigai klausydavo išpažintį. Prie visų trijų altorių nuo anksti ryto eidavo mišios. Cignoriai nepaliaujamai gaudė, pro duris veržėsi kodylo dūmai, tabako ir krakmolo šiltas kvapas.

Suprakaitavusios senmergės bažnyčioje laužėsi šonkaulius, mindė savo artimui čeverkykus ir klumpes, plikapanosiai mergoms glumė pašones, ir griaudė malda, gailingi atsidūsėjimai, susimaišę su kodylo dūmais ir garuojančių prakaitu ir vos paslepjamu juoku, kilo Dievop.

Ant rinkos žvengė arkliai. Kvepėjo vystančiais dobilais ir rūkščiu arklių šlapumu. Birbė katarinkos. Ant katarinkų tupėjo papūgos ir marių kiulaitės. Sukosi rataliai cukierkom lošti. Margavo karabelninkų būdos. O po būdom žmonės pirko škaplierius, ignosėlius, baronkas, peilukus, šukas ir skustuvus.

Visos karčiamos užėmė nuo'jsilink sminusių maldininkų šūkavimą. Į lubas šaudė alaus butelių kamščiai. Kai kur jau sukosi poros. Ir kažnas bernas norėjo mergą įsukti tai kad padalkos kiltų aukščiau galvos.

Bet jūs mažai būtumet matę, jei nebūtumet užėję į šventorių pas stebuklingąją versmę.

Ten buvo visa luošų armija. Pa-

sibaisėtinas žaizdas kojose ir rankose rodė sudžiūvę žmonių skeletai, tartum atnešti čia iš lavoninės Bekojai gulėjo ir sėdėjo vežimėliuose. Berankiai spiegdė. Visi giedojo karunkas, litanijas, šventas giesmes. Šimtai balsų klydė ir šaukėsi į žmones ir į Dievą, prašydami pasigailėjimo. Kiti tyčia apsvynioję gyvulių žarnom kojas, kauliuko pinigų ar almužnos, o jei negadavo imdavo bauriai keiktis. Iš kai kurių ubagų kišenių nedviprasmiškai kišiojo galvukes laibi pusbonkiai ir sorokopkės.

Aklas elgeta, ištiesęs išdžiūvusią ranką giedojo:
„Iš rojus linksmo miesto
Yra Ieva išmesta.
Del obuolio valgyimo,
Per žalčio pagundymą“.

Kitoj vietoj elgetos sudarė chorą ir traukia įvairiausiais balsais:
„Bobos ir audėjos, marčios ir verpėjos nors stuomenis duosit bet neišsivaduosit nuo smerčio. Gražiausios panelės, skaisčiausios mergelės, kaip sena, taip jauna — lygiai visas piauna kaip avis.“

Kupčiai, palūkninkai, randžiai, karčiaminkai nor pinigų renka, bet iešisiperka nuo smerčio. Daug galingus ponus, ubagus klebonus, kaip sūdžią taip kriaučių, ricierių ir siaučių im' lygiai Vėlnių balsais šauksit, peklos smarvės mauksit, iš akių eis ugnis, o nasrais smalą ris griešninkai“.

Į keturkampę geležinę karbonką ties stebuklingąją versmę žvangėjo pinigai po pinigų. Nuo stalų pastrytų ties versme, trys bažnyčios tarnai brostvininkai didelėm

brolis. Mano tėvo žmona, man podukra, taip pat pagimdė sūnų, kuris man buvo kartu brolis ir anūkas. nes buvo mano dukters vaikas. Mano žmona buvo man bobutė, nes buvo mano močiakos motina, o aš buvau vyras ir anūkas savo

ragazėm į kleboniją sušilę nešė kumpius, dešras, sūrius, skilandžius, gaidžius ir paršus, žviegiančius ir diedančius. O apierių krūvos vis didėjo ir didėjo. Ir galo ne buvo matyti Dievo palaimai, kuri gausia ranka pylė turtą į Vinkšnupio kleboniją.

Po šventorių rimtu žingsniu vaikštinėjo pats klebonas su taca ant rankų. Jis kvepėjo šilta arbata. Šveicorius ėjo pirma, barškino storą lazda su barškancia misingine bumburke ir kartojo:
—Aukokite šventos Onos reikalą!

Klebonas jį taisė:
—Sakyk, ne šventos Onos reikalą, bet šventos Onos garbei! Šveicorius, užmiršęs klebono nurodymą, vėl kartojo savo:
—Aukokite šventos Onos reikalą! Šventos Onos reikalą! Šventos Onos reikalą!

Jie ėjo pro klykiančias ir ūbanjančias armonikas, kurios rėkė širdį plėšiančiais balsais. Per armonikų alaus užėmė nuostabiusi ubagų balsai. Jie urmu giedojo už visokias dūšias, už gaspadorius ir gaspadinių sveikatą, už gerą javų ir gyvulių derlių, pagaliau patys nežinojo už ką.

Viskas buvo urmu. Iš kur čia supaisys, kiek už ką reikia sukaltėti "Sveikų Marijų", kiek už ką "Amžinų Atilsijų".

Štai, surukusi bobelė akklam elgetai įspaudė į delną monietą, kad pasimelstų už Ralio dūšią. Nieko nelaukdamas elgeta užtraukė, turavodamas armonika:

„Už dūšią Ralio,
Nė dūšią Ralio,
Nė dūšią Ralio,
Ralio, Ralio, ralia lia lia.
Ralia lia lia ralia lia!“

Tolia lietuviškos polkos taktu. Kažkas šluostės asaras, kažkas pradėjo kvatotis.

Po visų pamaldų ir mišparų iš bažnyčios virsta galvos, plikos ir gauruotos, skepetos, sėrmėgos, kaktos, akys, parasonai, lazdos, maldaknygės, žandai, kriukiai, naftaizos.

Sventorius, rinka, krautuvės, karčiamos užsikemša kojom, pilvais, andarokais, kelnėm, galvom šliurėm, ūsais, čeverykais.

Birzgia birzgnynės, primusai šutina arbatą, pro karčiamų langus kvepia bulkos ir marinuotos silkės.

Nesurasi čia tėvo motinos, nesurasi gimtojo vaiko. Per dulkes, pypkiai dūmus ir sausą garuojančią dumblą nematysi artimo savo.

Čia slampinėja žvairas pusbernis, visiem stengdamasis parodyti savo naujai sutaisytus kamašius. Didžianosė Marė kremta kringelius. Per barzdą jai varva seilės, o kaltūnai ant galvos styri kaip šepetys. Jonas Onai perka cukieffkas ir limonadą, kaip vakar vakare buvo žadėjęs. Apie karabelninkų būdas sukiniasi ir viehausis juodas šuo. Jau prieš kelias dienas jis rengėsi į Vinkšnupio atilaidus. Jam ne blogai čia vyksta darbas: palindęs po vežimu baigia ryti trečią dešrą.

Ties šventorium stovi ūkelis ir Bieliūnas.
—Na, ar aš nesakiau, — kalba Bieliūnas. — Šitiek svieto suplaukė! Ale kai aš prieš karą buvau Petraturke, tai ten, vyruti, per atilaidus pažarna kamanda graižu visą dieną, o pats ciecorius Mikalojus visiems dalija baronkas. O ties šventorium stovi penki šimtai baškų alaus. Nori — semi ir geri sau. Niekam nė gero. Tai bent būva atilaidai! O į krikštą per atilaidus vaikų atneša tai taip apie penkis šimtus šešis šimtus štukų.

—Et, ir vėl pliauški, Jokimai, kaip jautis per vandeną. Iš kur

jau ten tu vaikų tiek bus?

—Kad tu, ūkeli, tikras neviermas Tamošius, — šneka Bieliūnas sukdamas naminio tabako bankrutką. — Kad nebūčiau matęs, nešnekėčiau. Aš pats vieną dieną prie krikšto trisdešimt jenerolų vaikus prinėšiau.

— Na, einam išgert, Jokimai. mat juos šimtas tuos vaikus!

— Tai gal bobas reiktų paieškot, ar ką Rodos ten kokį sūrį atsivežė. O tavo boba rodos paršą įsirišo.

Ir pranyksta du kaimynai minioje, ieškodami savo bobų, savo sūrį ir savo paršų.

Per šventą Oną ilga dienos. Ilgai karčiamose šokinėja ant klavišių greitai pirštai, o grindyse trepsi žiuriukės, klumpės, čevery kai ir čebatai. Pro atdarus karčiamų langus šniokščia tabako dūmai, garas ir mašinšmerio kvapas. Tik vakarais visais keliais namo sviruoja susikabinę kūmai. Kojų pėdos išspaustos smėlyje ne lygiai, nuo vieno kelio krašto prie kito ir vėl atgal.

Vaikėzai pučia moliniam gaidžiam į pasturgalį, mergos graužia kringelius.
— Verute, duok man kringelį, —prašo bernas.
— Palauk, aš suvalgysiu, tau skylę paliksiu.
— Cha čia čia, — klega visas būrys. — Na, ir liežuvį turi ta Veronika!

Nueina žmonės, nuvažiuoja kalamaškos ir bričkos, nudulka visi keliai.

Rugiai jau nukirsti. Vasarojus išdegęs, skystas. Kažkur čiulba putpela. Lelijavi šilai. Lelijavas atolas. Iš ausrotos upelio pradeda kilti dūmai.

(Bus Toliau)

KORESPONDENCIJOS ROSARIO

BENDEAS VAIZDAS Rosario miestas yra grynai komercinis todėl ten krizio pasekmės gal būt daugiau jaučiamos kaip kitur. Užtenka pavaikšiot gatvėmis, užeit į vieną kitą įstaigą, tuojaus pastebimas didelis apmirimas. Netaip kaip buvė prieš metus. Apie 10 valandą vakaro jau gatvės beveik visiškai tuščios. Tramvajų kompanijai streikuojant gatvėse matosi vien autobusai ir privatūs autai. Autobusai nelabai keleivių perpildyti. Tramvajai dėl to ir streikuoja, kad neturėdavo keičiamų. Yra sumanytas mas per pus sumažinti autobusų ir tramvajų skaičių.

ROSARIO LIETUVIŲ GYVENIMAS. Rosario lietuvius galima suskirstyti į keturias lyg ir kolonijas: gyvenančius Barrio Refineria ir apie geležinkelio stotį Funcheras ir apie geležinkelio stotį Saladillo ir toliau nuo miesto Villa Diego.

BARRIO REFINERIA Čia yra cukraus valymo fabrikas, tat šiame rajone ir gyvena tie lietuviai, kurie dirba prie cukraus varenais laikais čia gyvendavo nemaža ir vyrų, kurie dirbo Wilson'o anglių kompanijoje. Iškraudavo anglis iš laivų. Dabar ten darbai visiškai sumažėjo. Vyrai išsiskirstė.

Netoli geležinkelio stoties Sunchales yra du lietuviški viešbučiai Paserpskio ir Klimo. Čia visada užkliūva nemaža pravažiuojančių lietuvių. Daugiausia lauko darbininkų. Keičiant darbą. Viešbučiai gyvena neblogai bet geresniais laikais daugiau svečių turėdavo. Blogiau vasarą. Ne vienas ir prie geležinkelio tvoros vasarą praleidžia. Turi ir biznierių būdę. Paserpskis užlaikė Kazį Petkevičių žmogų be kojų ir be pinigų. Petkevičius dirbdamas 5 kv. kilometrų ūkyje įsidrėskė koją. Pradėjo gesti. Nupiovė. Po kiek laiko ir kita pradėjo gesti. Ir tą nupiovė. Lietuvoj turi brolių o brolis ūkį. Dar jam ir dalis šiek tiek priklauso, bet grįžti tėvynėn ubagu nenori, o gal ir negali

Organizacinis šio rajono lietuvių veikimas atitenka išimtinai komunistams. Čia veikia moterų ir aštunta kuopos. Esant daugiausiai moterų viena kita ir kunigų link krypta, vienok geros dirvos savo veikimui kunigai čia nėra pavėluota.

CENTRO LIETUVIAI Dauguma dirba Zotto y de Bonis baldų dirbtuvėje. Kriziu užėjus daug darbininkų atleido, o likusiems jau spėjo du kartų numušti algas. Matydami, kad kiekvienas darbininkas bijo paliuosavimo, darbavai juos išnaudoja kiek gali. Reiškiau, kad greičiau dirbtų, o išdirbtų virš laiko valandų neužrašo. Nors šeiminkai dėl krizio nuolat verkia, bet apynauju automobiliu nepasitenkino; už taupmenas apkarpius darbininkams

algas — nusipirko dar kitą didesnę, naujesio tipo.

Daugelis lietuvių turi pirktą išsimokėjimui sklypus ir pasistatę savo namus.

Čia gyvavo draugijos "Lietuva" skyrius. Gyvavo rodos neblogai ir staiga likvidavosi. Likvidavosi, nes neteko narių, o kad narių neteko — kalti kunigai

Vieną sekmadienį atvažiavo iš Bs. Aires, ilgais skverniais, atvirksčia apikakle, pilvotas ponas ir turėjo nachališkumo įsibrauti į draugijos "L" skyriaus narių susirinkimą. Sėdo prie stalo ir pradėjo šeiminkauti. Neklausė kas narys ar ne narys tuoj savo nuožūra pradėjo rinkti naują valdybą ir pirminkus. Nariai, pamatę tokį neprašyto svečio (gal kas ir prašė; klapčukų visur randas, bet susirinkimas neprašė) nachališkumą, pasipiktinę išsikiestė ir daugiau nesusirinko. O keliems likusiems ir klerikalams pataikaujantiems centro valdyba uždraudė vadintis draugijos vardu ir nusiuntusi savo atstovą, skyrių galutinai likvidavo.

Kalti ir patys nariai. Nereikė nustot drąsos, reikė paimt tą nachalę už čiurpynio ir išmest pro duris. Bet susirinkimas priėmė imbutę. Seiminkas incidentų nenori. Bendrai to rajono lietuviai nerodo didelio noro organizuotai veikti. Jei nenorima, kad nepageidaujami elementai pašaly sukty sau lizdus ir visus už nosies vadžiotų, tai susipratusių darbininkų prievolė imtis darbų, o dirbant nors po truputį daug galima padaryti.

SALADILLO Seniau čia gyveno daug lietuvių. Tai buvo lyg ir centras visų rosariečių. Kiekvieno gatvė, kiekvienam name girdėdavosi lietuviškai kalbant, dainuojant. Visi jie dirbdavo Swift'o frigorifike. Dabar tam frigorifike darbas nepaprastai sumažėjęs. Darbininkai atleisti. Lietuviai išvažinėję. Likę tik keli, kurie dar po truputį dirba, arba turi įsigiję savo nuosavybę. Ten yra susitvėrę Lietuvių Meno Ratelis. Apie jo organizaciją kol kas nieko negalima pasakyti. Aktyviai dar mažai pasirodė. Pirmiau bendradarbiavo su "Aušros Žvaigždė". Vėliau buvo atsiskyrusi. Dabar, rodos, vėl suėina į artimesnius santykius.

VILLA DIEGO Čia gyvena daug lietuvių. Geroka jų dalis dirba geležinkelio (vagonų) dirbtuvėse. Tų dirbtuvių darbininkai gana gerai organizuoti ir iškovoję sau palyginant žmoniškesnias darbo sąlygas ir atlyginimą. Daugelis turi savo sklypus ir namelius. Taip pat keli turi savo biuzinus (fondas). Iš biuzinierių geriausias einasi Rukšiai. Čia gyvuoja pirmutinė ir seniausia Argentinos lietuvių organizacija "Aušros Žvaigždė". Pradžioje vadinosi "Krivių Krivaičių". Ši organizacija dabartiniu laiku turi virš šimto narių, savo sklypą ir pasistatę šiais mėnesiais užsklypą ir salioną šiais mėnesiais užsklypą išsimokėti. Be to, turi savo skyrius Santa Fe ir Cordobos miestuose. Pažymėtina, kad ši draugija savo įstatais ir bendru veikimu vil-

sai analogiška draugijai "Lietuva": Savišalpa, kultūra ir darbininkų judėjimo palaikymas, auklėjant klasinį darbininkų susipratimą.

Būtų gera, kad šių dviejų draugijų, "Aušros Žvaigždės" ir "Lietuva", valdybos užmegstų tarpusavius santykius. O iš to, rodos, abi draugijos galėtų turėti nemažą naudą.

DEL DARBŲ.

P. R. Saenz Pena. Chaco teritoria. Čia prasideda vatos suėmimas (kosiečiai) ir tęsis apie 5 mėn. Šiomet vata gera ir jaučiama darbininkų stoka. Todėl patariu lietuviams bedarbiams, ypač kurie esate arčiau šios teritorijos atvažiuoti. Darbas akordinis, lengvas ir svarus. Miklių pirštų vyrukas gali uždirbti nuo trijų iki penkių pesų į dieną. Čia yra ir lietuviškų ūkių, 12 - tas lotas, Las Cuchillas.

Jose Juodis

Dr. ALBERTO MANRIQUE SOTO.

Šlapinimosi - odos - sifilis lyt. 606 — 914 greitas gydymas. Priima nuo 10 iki 12 — 15 iki 17 — 19 iki 20 sekmadieniais nuo 10 iki 12 kalba: Francūziškai, Vokiškai, Angliškai, Itališkai. **SAN MARTIN 522 (1 aukšt)**

DR. MILOSLAVICH

Asistentas Paryžiaus ir Vienos klinikų. Triperis - Sifilis ir Oda. Priima asmeniai savo konsultorijoje be ligonių. Galima sumokėti dalimis. Patarimai 5 pesai. Nuo 9 iki 10 ryte ir nuo 3 iki 7 po piet. **Calle Lavalle 310. 1-as aukšt.**

RESTORANAS—

NAKVYNIŲ NAMAS Lietuvio Paserpskio Pigūs ir sotūs lietuviški valgiai Švarios lovos už 40 centavų **RIVADAVIA 2301 kampas Alvear — ROSARIO de S. F. netoli geležinkelio stoties Sunchales.**

Surašome pirkimo - pardavimo aktus

Išimame ir patentus verslui ir prekybai
Vedame civilines, komercines ir kriminables bylas
Darome vertimus, rašome prašymus, interventuojame
Musų studijoje "Slavis" dirba trys advokatai ir keturi prokuradorai. — Prie studijos yra konsultorija medicinos Daktaro A. A. Basso. Visais reikalais raštu ir žodžiu kreipkitės šiuomi adresu:

Dr. PEDRO PANDOL TADIČ

SARMIENTO 1011, piso 5-to — U. T. 35, Libertad 0406 — BUENOS AIRES

"Dr. KOVACS" Clínica Medica Húngaro-Argentina

BRASIL 869 (pustrečio kvadros nuo Plaza Constitución) BUENOS AIRES

Direktorius: Dr. S. Scavone, buvęs garsaus profesoriaus Dr. Balaña pagelbinis medikas

VISU LIGU HOSPITALIS

VIDURIŲ — MOTERŲ — VENEROS BENDRA CHIRURGIJA

ODOS NIEŽAI - ŠUNVOTĖS 606 - SIFILIS 914 - BLENORAGIJA
EKZEMA - DEMES

Pavojingos, kroniškos ligos išgydoma greit moderniom priemonėm. Atgaivinamas lyties nusilpimas.

Dr. v. nuo 4 iki 9 v. p. p.; šventadieniais nuo 9 iki 12 v.

Neapleisk SAVO LIGOS

Garantuojame gydymą ir užmokesnio sutinkame laukti iki gydymo užbaigossu tarpusave garantija.

VIDUJINES LIGOS, širdies, plaučių, astma, reumatizmas, Moterijos skilvio, jaknų, odos ir moterų ligos. Moterims gyvaplaukiai panaikinami elektros pagalba. **TRIPERIS - LYTIES LIGOS - SIFILIS.** Gali Tamsta pats lengvai išsigydyti mūsų nauja sistema (be plovimų) Elektra ir kvarcine lempa. X spinduliai. Priima kiekvieną dieną nuo 3 val. po piet iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais ir šeštadien. nuo 9 iki 12 val. Moterys: antradieniais, ketvirtad. ir šeštadieniais. Vyrai: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

Clinica "JANET" Lavalle 715

Patogios ir ekonominės mokėjimo sąlygos. Neužmiršk, kad venerinės ligos (sifilis, triperis) išsukia paingas komplikacijas (lytinį nepajėgumą, paraližių, apakimą pamišimą ir t.t.

PASKUTINIS MEDICINOS MOKSLO ISRADIMAS.

Per Igametę praktiškai nustatant ligą ir gydant ligonius "Klinika Europea"

— Kiekvienas ligonis turi žinoti tiesą apie savo ligą ir jos gydymą. "Klinika Europea" padeda jam tame.

— Jei reikalinga operacija ar būtina reikia gulėti lovoje, "Klinika Europea" patars į kurią ligoninę kreiptis atsižūrint ligos ir ligonio lęšų.

— Jei ligoniui reikalinga gydytis gydytojo priežiūroje pačioje "Klinika Europea" jam bus pranešta, kada jis turės atvykti, kad gydymas būtų teisingai daromas, nes pertrauktos, kad galykimas kartais gali privesti iki apgailėtinų pasekmių.

PILNAS LIGONIO ISTYRIMAS TIK 5 PESAI.

(Sekanti vizitai pigesni)

Sergančius gonoreja (blenoragia) jos komplikacijomis ir kitokiomis ligomis gydome naujausiais sudėtiniais būdais, paskutiniu laiku Europoje išrastais.

Sifilij gydome sulig Argentinos dermatologijos ir sifilogijos profesorių sąjungos patvirtinto plano.

Vidurines ligas (inkstus, kepenis, plaučius, širdį pilvą ir t. t.) mūsų klinikoje gydo gydytojas specialistas, baigęs mokslus Rusijoje ir Argentinoj, turintis daugelio metų praktiką.

Duodame patarimus kaip gydytis namie. Vaistus išrašome sulig ligonio materialės išgales. Rekomenduojame ligonines veltui.

CLINICA EUROPEA

Priima nuo 3 iki 8 valandų vakaro. **CORRIENTES 2386**

Naujausios Telegramos

Padėtis Klaipėdoj.

Klaipėdos krašto gubernatorius panaikino buvusią spaudos cenzūrą, jos vietoje grąšindamas už spaudos prasikaltimus kalėjimu ir pabaudomis. Ypatingais atsitikimais būsią galima visai uždaryti laikraščius ir uždrausti suširinkimus. Iš vokiškų šaltinių pranešama, kad šiuo žygiu norima panaikinti spaudą Klaipėdos krašte.

Uždarė Hitleristų štabą Berlyne.

Berlyno policijos viršininko pareidymu uždarytas vyriausias vo-

kiečių fašistų štabas Berlyne ir visi fašistų puolimo būrių užimamieji butai. Uždarymą iššaukė hitleristų užpuolimas kelių, taip vadinamos, Respublikos Vėliavos organizacijos narių. Padarius kra-
tą susekti fašistų planai valdžiai užgrobti, jeigu jie pralaimėtų prezidento rinkimus, taip pat smulkūs veikimo planai valdžiai paėmus.

Budapešte uždarė

socialistų laikraštį. Pradėjus nepalankiai rašyti apie Francūzijos projektuojama Dunojaus valstybių federaciją Budapešto valdžia uždarė socialistų partijos organą "Neprzava". Protestuodami prieš tai, ko-
vo 6 d. Budapešte neišėjo nė vienas laikraštis.

PARSIDUODA KEPYKLA.

Parsiduoda kepykla su namais ir žemės sklypu. Namas susideda iš vieno kambario virtuvės ir kvarto de banio. Del salygų prašom kreiptis pas savininką Stanislovą Čiurylą c. 1 nr. 1851, Berisso FCS

Be pinigų nenori laisvės.

Ispanijos vyriausybė nutarė paliuosuoti laivo "Chaco" išsodintus politinius tremtinius iš Argentinos. Iš 45 tik vienas sutiko, kiti gi atsisakė išeiti iš kalėjimo, nes neturi lėšų pragyvenimui.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

J. Lazdauskui. Tamstos straipsnį talpinsime. Prašome siųsti daugiau.

Bananui. Sunaudosime.

Beinaravičiui. Sunaudosime, kai bus vietos.

ELIAS GALANTE

Draugijos "LIETUVA" ir bendrai lietuvių gydytojas. Bendra taip pat nosies, gerklių ir ausų klinika. Operacijos papiginta kaina. PINZON 425, 1 - mas aukštas
Telef. 21 - 3064.

AKUSERĖ — EUROPIETĖ

Filiamena Bilkova

Diplomuota Prahoje ir Buenos Airose:

Luis Saenz Pena 1480

Telefonas 23 — 3389.

Priima kasdiena nuo 9 val ryte iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų.

Kalba visomis slavų kalbomis ir Supranta lietuviškai.

ADMINISTRACIJOS PRANEŠIMAI.

Vladui Marcinkevičiui, Jurgiui Jurėnui, Vincui Skinkui, Broniui Makcimui, Kaziu Vaseliauskui, Mykolui Šlykui, Stasiui Andrikiui, Viktorui Stravinskskui, Kaziu Rakučiui, Petru Glėzniui, Antanui Marčiulioniui, Joniui Čičaui Maciuloniui, Marijai Nakaitėi ir Jokūbas Sprogiui-prenumeratas gavome, širdingai ačiū.

Vladui Saulevičiui - adresą pakeitėm.

JURIDINIŲ PATARIMŲ BIURAS.

Pranešu gerbiamai visuomenei, kad aš, buvęs Lietuvos Emigrantų Globos Komiteto Juridinis Patarėjas, dabar persikėliau į Patagones 580, kur atidariau savo privatišką JURIDINIŲ BIURĄ ir dalyvauju įvairių rūšių bylose, rašau prašymus, skundus, kontraktus ir darau balansus.

Pirma Lietuvių Klinika

Direktorius: Dr. Alperavicius diplomuotas Rusijoje ir Argentinoj

VENERINES IR MOTERŲ

Persvietimas X, Ultravioletas ir Diatermija.

CORRIENTES 3147, 1er. piso

Nuo 15—18 v., sekmadieniais 9—11

CLINICA MEDICA GERŠUNOVO

Gydo vidurių veneros: sifili, triperį ir moterų ligas. Darbininkams kainos prieinamos.

KALBA RUSIŠKAI LENKIŠKAI

Priėmimo valandos nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

SARMIENTO 2521 BUENOS AIRES.

Telefonas 47 — 4925.

Nepraleiskite progos koliai dar jauni esate! SOKIAI! Smagūs pasilinksminimai VISIEMS! SEKMADIENIAIS PO PIET

Puikiam ir patogiam name LIETUVIO;

Viešbutis ir Restoranas

"LIETUVA"

325 -- calle CORDOBA -- 325

esquina L. N. ALEM y 25 de Mayo — Bs. As.

Telefonas (31) Retiro 2621

Dideli patogumai šeimynoms ir keleviams, Lietuviška virtuvė, Puikūs gėrimai ir pigios kainos. KAMBARIAI nuo 2 pesų LOVOS nuo 0.80 centų KVIEČIAMA ATsilANKYTI IR ISITIKINTI!!!

Kambariai šeimynoms ir lovos pavieniams \$ 1. Karštos ir šaltos vonios. Rusų ir Vokiečių virtuvė. Specialės maudyklės svečiams nakvojantiems. PASTABA: Taipgi ir svečiai negyventanti karštas vonias gali gauti po 80 centų.

U. T. 31, Retiro 0589

LIETUVIŠKAS VIEŠBUTIS. RESTAURANT

"RIGA"

25 DE MAYO 674 - 676 BUENOS AIRES

Salionai ir kabinetai puotoms ir vestuvėms. Kiekvieną dieną operų koncertai ir lietuviška laudies muzika

Eduardo Hoffmann

ŠEIMINIŠKI PASILINKSMINIMAI KAS SEKMADIENIS NUO 4 val. p. p. iki 12 valandos nakties -- Lietuviška Muzika.

Fotografía "Bellas Artes"

Domingo Epifani

Visi lietuvai pas mus fotografuojas

Daromi paveikslai visokiomis spalvomis Darbas puikus.

Tuzinas pav. kainuoja nuo \$ 3.95

MITRE 436

AVELLANEDA

Telefon 22 - 7990

CLINICA MEDICA RENNER

Rivadavia 2580 DVI KVADROS NUO PLAZA ONCE

VEDAMA GERBIAMAIŠ GYDYTOJAIŠ SPECIALISTAIS IŠ BUENOS AIRES Miesto VALDYBOS HOSPITALŲ

BLENORAGIJA — gydoma metodu

Dr. KARL RENNER (iš Vokietijos)

VIENTELE KLINIKA KURI GYDO ŠIUO METODU

SIFILIS 606 ir 914 — Gydoma be skausmo.

VIDURIŲ LIGOS — X SPINDULIAI —

MOTERŲ LIGOS

PATARIMAI VELTUI

Ėkonomiškos kainos darbininkams

Priėmimo valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 16 iki 21 valandos. Sekmadieniais nuo 9 iki 12 valandos